

РЕШЕНИЕ

№ 26537

гр. София, 01.07.2026 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Второ отделение 83 състав, в
публично заседание на 22.06.2026 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Теодора Милева

при участието на секретаря Марияна Велева, като разгледа дело номер **13028** по описа за **2025** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 145 и сл. от Административно процесуалния кодекс (АПК).

Образувано е по жалбата на С. Р. З. от [населено място] в качеството си на временен попечител на М. А. З., чрез адв. М. Я. против Мълчалив отказ на кмета на [община] за заличаване на адресната регистрация на М. А. З. по заявление с вх. №9400-3577/13.10.2025 г., а в условията на евентуалност и срещу отказ на кмета на [община], обективирано в писмо изх. № 9400-3577/1/ от 04.11.2025 г. В жалбата се излагат доводи за незаконосъобразност на оспорения административен акт, поради съществено нарушение на процесуалните правила и противоречие с материалния закон. Конкретно се посочва, че адресната регистрация в [населено място] дол, общ. Вълчи дол е извършена без съгласието и знанието на нейния законен попечител – С. З. и същата адресна регистрация е извършена въз основа на невалидно волеизявление на М. З., защото поради заболяването си, същата не разбира свойството и значението на постъпките си, поради което и се твърди нищожност на подаденото заявление. Релевират се доводи, че към датата на смяната на адресната регистрация тече дело за поставянето на М. под пълно запрещение и е доказано по самото дело от приетите по същото експертизи, че М. З. е в невъзможност самостоятелно да извършва съзнателни правни действия и да ги осъзнава. Твърди се, че извършената промяна е незаконосъобразно именно, поради висящата процедура за поставяне под запрещение, както и безспорните събрани доказателства по гражданското дело, че е факт, че З. е с умствена изостаналост и не разбира какво подписва. Излагат се и съображения, че М. З. е живяла в [населено място], където живеят и двамата ѝ родители. Като нарушен се посочва и чл. 95, ал. 3 от ЗГР, доколкото промяна в адресната регистрация на малолетни и поставени под запрещение

следва да се извършва със съгласието и на двамата родители. Подробни съображения за незаконосъобразност на оспорения отказ са изложени и в депозираните молби и в съдебно заседание. Претендира се отмяна на оспорения отказ и изпращане на преписката на административния орган за произнасяне съобразно указания, дадени от съда.

Ответната страна – Кметът на [община] не изразява становище по жалбата.

Заинтересованата страна – А. Д. З., временен попечител на М. З. в подадено писмено становище, и в открито съдебно заседание излага съображения за неоснователност на жалбата, като моли същата да бъде оставена без уважение. Излага подробно каква е фактическата обстановка по казуса.

Заинтересованата страна М. А. З. в писмен отговор, счита жалбата за недопустима, а в алтернатива за неоснователна като моли същата да бъде оставена без уважение.

Настоящият съдебен състав, след като обсъди доводите на страните и събраните и приети по делото доказателства по реда на чл. 235, ал. 2 от ГПК във връзка с чл. 144 от АПК, приема за установено от фактическа страна следното:

Административното производство е образувано по жалба с вх. №9400-3577/13.10.2025 г. на С. Р. З. от [населено място], депозирана до кмета на [община], за извършване на проверка по реда на чл. 99б от ЗГР и заличаване на незаконосъобразните вписвания на постоянен и настоящ адрес на М. А. З.. Към жалбата са представени писмени доказателства.

Със Заповед №1131/17.10.2025 г. на кмета на [община] е определена комисия, която да извърши проверка и да установи спазени ли са изискванията на ЗГР за извършената адресна регистрация на М. А. З. на адрес [населено място] дял, общ. Дългопол.

За резултатите от проверката е съставен протокол на №168/29.10.2025 г. Видно от същия в хода на проверката е установено, че М. А. З. с ЕГН [ЕГН] има извършена адресна регистрация по постоянен адрес в [населено място] дял на 14.10.2024 г. и адресна регистрация по постоянен и настоящ адрес в [населено място] дял на 27.12.2024 г. За лицето няма обработено правно ограничение - поставяне под запрещение.

На основание чл.140а от Наредба №РД-02-20-9 от 2012г. за функциониране на Единната система за гражданска регистрация комисията разглежда обстоятелствата за адресната регистрация и е установила следното:

1. Адресните регистрации са извършени от длъжностни лица, съгласно чл.92 ал.1 от Закона за гражданската регистрация/ЗГР/. Заявленията за постоянен адрес и адресните карти са подадени лично от лицето и се съхраняват в кметство. Към тях има представени документи по чл. 92, ал. 2 от Закона за гражданската регистрация.

2. На основание на разпоредба на чл.140а, ал.1, т.11 от Наредба №РД-02-20-9 от 2012 г. за функциониране на Единната система за гражданска регистрация представителят на Районно управление „Полиция”, [населено място] при ОДМВР - В. има задължение да посети разглеждания адрес и да докладва писмено на Комисията за установеното. В [община] е получена Докладна записка с рег.№ 324 р -28523/ 28.10.2025 г. от инспектор Г., който е извършил

проверка на адреса и е установил, че на адреса живеят следните лица: М. А. З., Г. А. Т. - баба и А. Н. М. - працядо. Установено е, че М. А. З. живее на адреса от около година.

Като краен извод комисията е приела, че няма констатирани нарушения на чл.92 и чл.99а от Закона за гражданската регистрация при извършване на адресната регистрация на М. А. З..

Протоколът е подписан от председателя и всички членове на комисията, като е отразено, че на заседанието е присъствал и представител на РУ – П..

Въз основа на така проведеното административно производство кметът на [община] е уведомил С. Р. З. с писмо с изх. №9400-3577/1/ от 04.11.2025 г., че не са констатирани нарушения при извършване на адресната регистрация на М. А. З. в [населено място] дял, общ. Дългопол.

В жалбата се твърди, че ответника в срока за произнасяне не се е произнесъл, поради което е и налице мълчалив отказ, който се моли да бъде отменен. В алтернатива се моли да бъде отменено писмо с изх. №9400-3577/1/ от 04.11.2025 г. на кмета на [община].

По делото като доказателства са приобщени събраните пред гражданския съд писмени доказателства, вкл. и постановените решения. Приобщени са и изготвени съдебно-медицински експертизи. Като доказателства по делото са събрани и такива, че в [населено място] съществува „Център за социална рехабилитация и интеграция“, който се посещава от М. З..

По делото са събрани и гласни доказателства, които основно установяват какъв е бил живота на М. З., като е живяла в [населено място], кой се е грижил за нея и какви са отношенията между майката и бащата, които показания съдът намира, че не следва да обсъжда по делото, тъй като са неотнормими към спора.

При така установената фактическа обстановка, настоящият съдебен състав обосновава следните правни изводи:

Жалбата е ПРОЦЕСУАЛНО ДОПУСТИМА, като подадена в срока по чл. 149, ал. 1 от АПК срещу индивидуален административен акт, който подлежи на съдебен контрол и от активно процесуалноправно легитимирана страна, чийто права и законни интереси са накърнени от издаването му, доколкото не е удовлетворено изрично заявено искане за извършване на административна услуга.

Съдът намира, че не е налице мълчалив отказ, поради спазване на сроковете, посочени в ЗГР и акта, който засяга оспорващата е посоченото по-горе писмо с изх. №9400-3577/1/ от 04.11.2025 г. на кмета на [община]. Последния засяга неблагоприятно правната сфера на С. З. и настоящият съдебен състав приема, че органът се е произнесъл по същество на искането, тъй като на практика е постановен изричен отказ по чл. 99б, ал. 3 от ЗГР, който съставлява индивидуален административен акт по смисъла на чл. 21, ал. 1 от АПК и подлежи на съдебен контрол за законосъобразност.

Разгледана по същество жалбата е НЕОСНОВАТЕЛНА.

По силата на чл. 168, ал. 1 от АПК съдът не се ограничава само с обсъждане на основанията, посочени от оспорващия, а е длъжен въз основа на представените от страните доказателства да

провери законосъобразността на оспорения административен акт на всички основания по чл. 146 от АПК.

Съгласно чл. 99, ал. 1 от ЗГР всяко лице е длъжно в срок 30 дни да заяви промяната на настоящия си адрес. Адресната регистрация не се извършва произволно, а отразява действителното фактическо положение, реалното място, на което гражданите живеят преимуществено. Адресната регистрация на гражданите се прави с цел да се поддържа регистър на населението за постоянния и настоящия им адрес в актуално състояние, съответстващо на действителното фактическо положение. Проверката дали действително гражданите живеят на заявените от тях адреси, се извършва по предвидения ред в чл. 99б от ЗГР.

Съгласно разпоредбата на чл. 99б, ал. 1 от ЗГР, при писмен сигнал за нарушение по чл. 92, чл. 99, ал. 1 и 4 или чл. 99а, подаден до орган по чл. 92, ал. 1 или до областния управител, както и по своя инициатива, кметът на общината, кметът на района или областният управител издава заповед за определяне на комисия, която да извърши проверка за спазване на изискванията за извършване на адресна регистрация или промяна на адрес. Проверката по ал. 1 се извършва в 14-дневен срок от издаване на заповедта за определянето на комисията, като за резултатите от нея се съставя протокол /ал. 2/. Съгласно ал. 3 на чл. 99б от ЗГР в тридневен срок от извършване на проверката и въз основа на протокола по ал. 2 кметът на общината издава заповед за регистриране на служебен адрес на лицата, за които е установено, че адресната им регистрация е извършена в нарушение на изискванията на чл. 92 или 99а. Кметът на общината или определено от него длъжностно лице уведомява заинтересованите лица за извършените регистрации на служебен адрес. Анализът на посочената разпоредба обуславя извода, че кметът на общината е компетентният административен орган, който може да се произнесе по подадено искане за заличаване на адресна регистрация. В настоящия случай оспорения отказ е постановен от кмета на [община].

При издаването му не са допуснати съществени нарушения на административнопроизводствените правила. Налице е формално спазване на процедурата по чл. 99б от ЗГР- назначена е комисия, комисията е извършила проверка, резултатите от която е обективрана в нарочен протокол.

Съгласно разпоредбата на чл. 89, ал. 1 от ЗГР адресът е еднозначното описание на мястото, където лицето живее или където то получава кореспонденцията си, като според чл. 90, ал. 1 от ЗГР всяко лице, подлежащо на гражданска регистрация по този закон, е задължено да заяви писмено своя постоянен и настоящ адрес, който трябва да съответства на адрес по чл. 89, ал. 5 от ЗГР.

По силата на чл. 95, ал. 1 от ЗГР постоянният адрес се заявява чрез подаване на заявление от лицето до органите по чл. 92, ал. 1, като според ал. 3 от същия законов текст за малолетни и непълнолетни и за поставени под запрещение лица, заявяването се извършва от законните им представители.

Безспорно от събраните по делото писмени доказателства е установено, че С. Р. З. е предявила пред СРС, иск с правно основание чл.5 от ЗЛС за поставянето на дъщеря й М. А. З. под запрещение. С Протоколно определение от 22.11.2024 г. , съдът е назначил на основание чл.337, ал.2 от ГПК, С. Р. З. от [населено място] и А. Д. З. от [населено място], двамата заедно и поотделно за временни попечители на М. А. З. с постоянен адрес [населено място] дол, общ.

Дългопол и настоящ адрес [населено място].

С Решение №6596 от 01.12.2024 г., постановено по гр.д. №9887/2024 г., по описа на СРС е поставена под пълно запрещение М. А. З.. Решението е влязло в законна сила на 17.06.2026 г.

Заявлението за промяна на постоянен адрес е подадено до кмета на [община] на 14.10.2024 г., лично от М. А. З. и на тази дата е издадено и удостоверението ѝ за постоянен адрес.

Законосъобразността на административното действие следва да се преценява към момента на неговото извършване. Към датата на подаване на заявлението за промяна на адресната регистрация лицето не е било поставено под пълно запрещение, нито е бил назначен временен попечител в производството по чл. 336 и сл. ГПК. Следователно лицето е било носител на пълна гражданска дееспособност и е могло лично да подаде заявление за адресна регистрация. Последващото назначаване на временен попечител, както и последвалото влизане в сила на решението за поставяне под пълно запрещение, не действат обратно и не опорочават вече извършеното административно действие.

Този извод е в съответствие и с общия принцип, че административните актове се преценяват според фактите към момента на издаването им, освен ако законът изрично предвижда друго. По отношение на чл. 99б ЗГР, практиката на ВАС приема, че заличаването е допустимо при наличие на материалноправните предпоставки, предвидени в закона, а преценката е свързана с изискванията за законосъобразност на регистрацията. Нито Закона за гражданската регистрация, нито Гражданския процесуален кодекс предвиждат подобно обратно действие на решението за запрещение.

Безспорно от събраните в производството по запрещение доказателства се установява, че психичното заболяване на М. З. е съществувало и към момента на извършване на адресната регистрация. Това обстоятелство обаче само по себе си не е достатъчно да обуслови незаконосъобразност на извършената административна услуга. До постановяване на съдебното решение за поставяне под запрещение лицето не е било лишено от дееспособност, а към датата на подаване на заявлението не е бил назначен и временен попечител. Административният орган не разполага с правомощие самостоятелно да извършва преценка относно психичното състояние на заявителя извън установения от закона ред. Последващото решение за поставяне под пълно запрещение не поражда обратно действие по отношение на извършената преди това адресна регистрация. Това обстоятелство обаче не обуславя автоматично незаконосъобразност на извършената административна регистрация. В трайната практика на ВКС е възприето, че дори когато дееспособно лице към момента на извършване на правното действие фактически не е могло да разбира или да ръководи действията си, правните последици от поставянето под запрещение настъпват занапред, а извършеното действие не се счита автоматично за недействително, а подлежи на оспорване по предвидения от закона ред.

Защото ако приемете, че общинската администрация или впоследствие административният съд могат със задна дата да кажат: "Тя още тогава не е разбирала какво прави, следователно заявлението е нищожно", на практика администрацията ще замести съда по запрещението. ЗГР не урежда последиците от фактическата неспособност на лице, което все още не е поставено под запрещение. Когато специалният закон мълчи, настоящият съдебен състав счита, че следва да се

приложат общите принципи на дееспособността и защитата на правната сигурност.

Изложеното обосновава извод за неоснователност на жалбата, което налага нейното отхвърляне.

Предвид изложените съображения и на основание чл. 172, ал. 2 от АПК, Административен съд София-град, Второ отделение, 83 - ти състав

РЕШИ:

ОТХВЪРЛЯ жалбата на С. Р. З. от [населено място] в качеството си на временен попечител на М. А. З. против Мълчалив отказ на кмета на [община] за заличаване на адресната регистрация на М. А. З. по заявление с вх. №9400-3577/13.10.2025 г. и срещу отказ на кмета на [община], обективизирано в писмо изх. № 9400-3577/1/ от 04.11.2025 г.

Решението може да бъде обжалвано пред Върховния административен съд, Тричленен състав в 14-дневен срок от съобщаването му на страните.